

Företagen för Sverige framåt

40 förslag för företagsamhet,
jobb och tillväxt under nästa mandatperiod

NÄRODLAD
POLITIK

Centerpartiet

Företagen för Sverige framåt

40 förslag för företagsamhet, jobb och tillväxt under nästa mandatperiod

Framgångsrika företag och hårt arbetande människor har under de senaste åren gett Sverige en god ekonomisk utveckling. Möjligheten för regeringen att kunna genomföra stora förändringar för att bygga Sverige långsiktigt starkt har varit goda. Trots detta har den gångna mandatperioden varit bortslösad. Regeringen har inte genomfört de strukturreformer som landet behöver.

För det första har Sverige en tudelad arbetsmarknad. Människor med en svagare ställning på arbetsmarknaden stängs ute. Nyanlända ges inte en möjlighet att få sitt första jobb utan fastnar i utanförskap. För det andra har vi en bostadsmarknad med kronisk brist på billiga bostäder. Köerna på hyresmarknaden är långa och en växande belåning skapar en osäkerhet i systemet. För det tredje har vi ett orättvist och för tillväxten skadligt skattesystem. Skattesystemet bestraffar arbete, företagande och utbildning. Det stänger ute människor i utsatthet och det uppmuntrar varken till ansvarstagande eller flit. För det fjärde behöver vi stärka infrastrukturen i hela landet. Dessa strukturella problem slår direkt mot det svenska näringslivet och hämmar Sveriges konkurrenskraft.

Sverige står dessutom inför stora strukturella förändringar politiken behöver anpassa sig efter. Vi lever allt längre. Vi har stora grupper nyanlända som behöver integreras. Vi ser bruksorter och delar av landsbygden där avfolkningen är stor och framtidstron liten. Vi ser en stor otrygghet i städernas förorter där parallella samhällen riskerar att växa fram. Arbetsmarknaden förändras med nya och mer högspecialiserade branscher, samtidigt som behoven av enklare jobb är större än någonsin. Automatisering, digitalisering, robotisering, och artificiell intelligens ökar behovet av att följa med i en snabb omstrukturering av näringslivet. Geopolitiska förändringar över hela världen gör det svårt att förutse hur vår omvärld kommer att utvecklas under de kommande decennierna.

Det krävs därför mer långsiktighet och ansvarstagande från politiken. Under kommande mandatperiod måste företagsklimatet i Sverige förbättras. Centerpartiet står för den handlingskraft företagsklimatet i Sverige behöver och presenterar i denna rapport 40 förslag för att stärka företagsamheten, få fler människor i arbete och öka tillväxten under nästa mandatperiod. Vår målsättning är att återigen ge Sverige ett företagsklimat i världsklass.

En arbetsmarknadspolitik som förnyar den svenska modellen

Dagens arbetsmarknad stänger ute människor som redan befinner sig i en utsatt ställning. Det faktum att tre av fyra arbetslösa tillhör grupper med en utsatt ställning på arbetsmarknaden visar att dagens arbetsmarknad inte är till för alla. Nyanlända, människor med låg utbildning eller människor med funktionsnedsättning ges inte rätten att vara med och bidra, eller chansen till en egen lön att leva på. Detta är inget annat än en djup orättvisa. Det är skadligt för såväl Sverige som land som för dessa individer. Det måste förändras. Trösklarna till det första jobbet måste sänkas och arbetsmarknaden måste bli tillgänglig för alla. Fler i arbete stärker ekonomin som helhet och stärker de marknader där våra företag verkar. Det är också ett sätt att minska statens kostnader för olika typer av transfereringssystem och stärker de enskilda. I Sverige ska fler gå från bidrag till att vara med och bidra. Därför behöver det skapas fler möjligheter till enklare jobb med något lägre lön och företagets kostnader för att anställa måste sänkas. Dessutom behöver förmedlingen av lediga jobb förändras. Arbetsförmedlingen klarar inte av sitt uppdrag. Friståendes aktörers möjlighet att förmedla jobb behöver därför stärkas.

För Centerpartiet betyder trygghet på arbetsmarknaden att det är enkelt att få ett nytt arbete och att det finns möjlighet att skola om sig mitt i karriären. Vad som är en trygg arbetsmarknad har förändrats. Vissa anställda står idag helt utan trygghet, medans andra är inlåsta i jobb de inte trivs med eller är lämpade för. Tryggheten är idag en lyx för de som redan har en stark ställning på arbetsmarknaden. Sverige behöver en arbetsmarknad där även de med en svagare ställning kan känna tryggheten i goda möjligheter till fortbildning och omställning, men framförallt av att det är enkelt att få ett nytt jobb. Därför måste arbetsmarknadslagstiftningen förändras i grunden för att skapa trygghet i en ny tid.

- 1: Inför inträdesjobb, som kombinerar jobb med utbildning. Dessa jobb ska ha en något lägre ingångslön under de första åren på jobbet för att ge plats för fler på arbetsmarknaden.
- 2: Ta bort arbetsgivaravgiften de två första åren en person etablerar sig på arbetsmarknaden.
- 3: Inför ett sommarjobsavdrag med helt slopad arbetsgivaravgift för personer under 18 år.
- 4: Lägg ner Arbetsförmedlingen i dess nuvarande form och ge privata aktörer möjlighet att förmedla jobb. Deras ersättning ska enbart baseras på vilket resultat de levererar i att få människor i arbete.
- 5: Låt kompetens snarare än antal år man varit anställd vara vägledande i lagen om anställningsskydd. Ta bort turordningsreglerna för företag med upp till 50 anställda.
- 6: Gör A-kassan till en omställningsförsäkring, med en något högre ersättning till en början för att sedan trappas av.
- 7: Öka jobbstimulansen i försörjningsstödet så att det lönar sig att gå från bidrag till egen lön

En företagspolitik för tillväxt i hela landet

I en ekonomi i snabb omvandling är det avgörande att regler och krångliga skatter inte bromsar framväxten av nya företag eller hindrar existerande företag från att växa. Många orter är också beroende av nya företag när de traditionella industriföretagen minskar personalstyrkan för att vara konkurrenskraftiga. Därför är det mycket oroväckande att nyföretagande minskat de senaste åren, trots en stark konjunktur.

För att Sverige ska kunna följa med i den globala konkurrensen krävs att regler och skatter anpassas till den digitala ekonomins förutsättningar och inte blockera nya affärsmodeller. Med allt fler växande små företag och bredare företagande måste trygghetssystemen anpassas även till företagares behov. Vi behöver också entreprenörer med nya idéer för att förbättra välfärden i vårt land och möta efterfrågan på bättre välfärd. Därför är det oroväckande att den nuvarande regeringen med vinstförbud vill stänga ned en stor del av landets skolor, förskolor och vårdcentraler.

Utvecklingen av nya branscher innebar ett uppsving i kvinnors företagande, men där den positiva trenden mattats under senare år. Att kvinnor driver och äger företag på samma sätt som män är avgörande för ett dynamiskt näringsliv där framgångsrika affärsidéer får blomstra. Även för nyanlända är företagande en allt viktigare väg till framgång i Sverige. Därför måste företagande för nyanlända, som för alla andra i Sverige, vara enkelt och självklart.

8. Minska regelbördan för företagen genom att rensa bort regler i minst lika hög takt som nya tillkommer, samt utvärdera och rensa bort regler som inte visar sig ha någon funktion

9. Inför en digital dörr in för uppgiftsinlämning.

10. Garantera att innovativa affärsmodeller inom den digitala ekonomin inte blockeras av ett föråldrat regelverk.

11. Skapa en ny form av mycket förenklad beskattning för de som startar eget i liten skala.

12. Tredubbla taket och bredda RUT-avdraget.

13. Anpassa trygghetssystemen så att företagare på heltid och deltid får samma sociala trygghet per intjänad krona som alla andra.

En modern kompetensförsörjning

För att företag ska kunna växa och utvecklas är kompetensförsörjningen avgörande. Här har politiken ett stort ansvar. Dagens arbetsmarknadspolitik är inte anpassad för framtidens arbetsmarknad. När vi blir allt äldre behöver vi ges möjlighet att jobba längre, men också kunna byta karriär mitt i yrkeslivet. Automatisering, artificiell intelligens och digitalisering har helt förändrat hur arbetsmarknaden är uppbyggd. Centerpartiet har redan tidigare krävt en arbetsmarknadskommission, för att på djupet kunna visa vilka reformer som behövs för framtiden. Ska Sverige långsiktigt fortsätta vara ett starkt land med högt välbefinnande krävs det att arbetsmarknaden inte präglas av ett nostalgiskt synsätt som står i vägen för viktiga förändringar. Det är avgörande att föra en politik som säkerställer att företagen har tillgång till kompetent arbetskraft. Annars riskerar utländska investeringar att läggas i andra länder eller att svenska företag flyttar utomlands. Det är också skadligt för tillväxten som helhet när företagen inte hittar tillräckligt kompetent arbetskraft. Centerpartiet vill därför stärka möjligheten till omställning mitt i livet, se ett utbildningssystem där utbildning leder till jobb och att utbildningarna på alla nivåer ska ha nära samverkan med arbetsmarknaden. Kombinationen av flexibilitet och omställning stärker både anställda och företag.

14: Bygg ut Yrkehögskolan med 5000 fler platser.

15: Ge möjlighet till studiemedel högre upp i åldrarna.

16: Förstärk yrkesutbildningarna på gymnasiet med bland annat fler yrkescollege.

17: Öka antalet lärlingar och lärlingsanställda, genom incitament och lärlingsråd med företagen.

18: Rekrytera fler lärare bland toppstudenter och starta nya förstklassiga lärarhögskolor.

19: Stoppa kompetensutvisningarna.

En bostadspolitik där fler får plats

För att företagen ska kunna rekrytera kompetent arbetskraft är tillgången till bostäder avgörande. Ett av de största problemen på svensk bostadsmarknad är avsaknaden av billiga bostäder för människor med låga inkomster och att experter som flyttar tillfälligt till våra städer saknar hyresrätter utan tvingas köpa sin bostad. Det här leder till trångboddhet, sociala problem och ökad otrygghet, samtidigt som det avskräcker utländsk kompetens från att flytta till Sverige. Såväl byggregler, hyressättning som strukturerna på bostadsmarknaden behöver i grunden arbetas om för att få fram möjligheten till en bostad för fler. Detta är inte bara solidariskt med de som har en svag ekonomisk ställning. Det är dessutom avgörande för att människor ska kunna ta de jobb som erbjuds eller för att kunna studera på annan ort. För att möta den akuta situationen på bostadsmarknaden krävs det dessutom att det befintliga beståndet nyttjas bättre. Stärkta möjligheter för andrahandsuthyrning, enklare regler för ombyggnation och en översyn av reglerna för inneboenden behöver ses över.

Dagens bostadsmarknad är dessutom en risk för hela det finansiella systemet och den ekonomiska stabiliteten. Ett historiskt lågt ränteläge, kraftigt belånade hushåll och en över tid kraftig prisutveckling riskerar att skapa instabilitet och sårbarhet. Att därför långsiktigt slå fast spelreglerna för en fungerande bostadsmarknad är avgörande för hela det finansiella systemet. Möjligheterna för människor att äga sin bostad behöver vara stark, samtidigt som

det finns ett system som klarar av att hantera den höga belåningsgraden och på längre sikt förändrade räntenivåer. Det innebär att systemet i fortsättningen behöver gynna amorteringar, stabilisera prisutvecklingen och minska hushållens skulder.

20: Inför en friare hyressättning.

21: Skapa enklare byggregler och mindre markrestriktioner.

22: Skapa fler tillfälliga bygglov och lättnader i plan- och bygglagen.

23: Gör det enklare att hyra ut bostäder i andra hand.

24: Underlätta byggande utanför detaljplanelagt område.

25: Avskaffa det generella strandskyddet men behåll det i områden med stora naturvärden.

En skattepolitik för ökad företagsamhet

Företagen är grunden för hela Sveriges välstånd. Inte enbart för den skatt de betalar eller de jobb de skapar, utan främst för hur de med sina verksamheter utvecklar vårt samhälle. Att långsiktigt säkra det svenska välståndet kräver att skattesystemet görs om för att förenkla för företagen. Ska det skapas fler jobb i hela landet och om investeringarna ska öka är det helt avgörande. Att ha ett skattesystem som gynnar företagsamhet är dessutom viktigt för att långsiktigt säkra satsningar på sjukvården, polisen och resten av välfärden. Det behöver också löna sig mer att ta ansvar, vid en skattereform behöver principen om hälften kvar vara vägledande och skatterna på att driva företag bör sänkas. Det behövs ett systemskifte i synen på företagens roll i samhället. Företagen kan inte ses som en kassako för staten, utan måste ges större möjligheter att själva växa och göra egna investeringar.

För Centerpartiet är det också viktigt att inte aktiva, engagerade, arbetande småföretagare skattas mycket högre än passiva och institutionella ägare.

Centerpartiets utgångspunkt i skattepolitiken är att skatterna ska vara låga på det som är bra för samhället, såsom arbete och företagande. Vi ser istället behov av att höja skatterna på det som är skadligt, exempelvis gifter och miljöförstöring. Det svenska skattesystemet behöver utgå mer från denna princip i framtiden. Därför ser vi behov av att steg för steg öka skatteväxlingen. För att detta ska fungera krävs långsiktighet och tydliga spelregler.

Inget parti har ensamrätt på att känna solidaritet med samhällets mest utsatta. För Centerpartiet är verklig solidaritet att ge människor kraft att stå på egna ben. Skattesystemet behöver ändras för att visa större solidaritet med de som har det allra sämst. Idag bygger skattesystemet upp höga trösklar som gör det svårt för de med en svagare ekonomisk ställning att stå på egna ben. Skatterna på låga inkomster behöver bli lägre och kostnaderna för att anställa sänkas.

26: Sänk skatten för alla som jobbar.

27: Sänk skatten för pensionärer med lägst inkomst.

28. Sänk marginalsatterna för att gynna utbildning och ökat ansvarstagande.

- 29: Förstärk jobbskatteavdraget för äldre som jobbar.
- 30: Ta bort skatten för företagets första anställda i två år.
- 31. Slopa fastighetsskatten för tomma lokaler på landsbygden.
- 32: Utöka investeraravdraget.
- 33: Sänk och förenkla beskattningen av personaloptioner.
- 34: Förenkla möjligheten för generationsväxlingar i familjeföretag.
- 35: Förenkla 3:12-reglerna.

En utvecklad infrastruktur som håller ihop landet

För att stärka företagsamheten i hela landet behöver infrastrukturen förbättras. Det är avgörande för att underlätta arbetspendling, transport av gods och för att underlätta för tjänsteresor. För Centerpartiet är det viktigt att inte någon del av landet lämnas efter när vi investerar i vägar och järnvägar. Företag på landsbygden är lika beroende av en fungerande infrastruktur som företagen i storstaden. Ska Sverige hålla ihop krävs det en fungerande infrastruktur i hela landet. Vi vill se ett infrastrukturlyft i hela landet där vi rustar vägar och järnvägar, och skapar goda förutsättningar för regionala flygplatser och för sjöfarten.

- 36: Genomför ett nationellt järnvägslyft för ökad punktlighet i hela landet och upprustning av de lokala och regionala järnvägsbanorna.
- 37: Bygg höghastighetståg via ett separat offentligt bolag.
- 38: Inför miljöbilspremie och en grön drivmedelspremie för lastbilar.
- 39: Inför ett grönt avdrag som fungerar som ett dubbelt ROT-avdrag för att gynna privata miljöinvesteringar.
- 40: Förbättrad bredbandsinfrastruktur.